

Finansutskottets betänkande

1981/82: 48

om anslag till räntor på statsskulden, m. m. (prop. 1981/82: 100 bil. 20 och 1981/82: 150 bil. 2)

SJUTTONDE HUVUDTITELN

Regeringen har i proposition 1981/82: 100 bilaga 20 (budgetdepartementet) föreslagit riksdagen att

1. godkänna vid propositionen fogat förslag till stat för riksgäldsfonden för budgetåret 1982/83,
2. till Räntor på statsskulden, m. m. för budgetåret 1982/83 anvisa ett förslagsanslag av 39 400 000 000 kr.

Därefter har regeringen i proposition 1981/82: 150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1982/83 m. m. (kompletteringspropositionen) bilaga 2 såvitt nu är i fråga föreslagit riksdagen att — med ändring av förslaget i proposition 1981/82: 100 bilaga 20 — till Räntor på statsskulden, m. m. för budgetåret 1982/83 anvisa ett förslagsanslag av 38 800 000 000 kr.

Regeringens i proposition 150 framlagda förslag grundar sig på inom riksgäldskontoret gjorda nya beräkningar över räntor på statsskulden m. m. för budgetåret 1982/83. Dessa beräkningar är redovisade i en till utskottet överlämnad promemoria av den 27 april 1982 och framgår av *bilaga* till betänkandet.

De i budgetpropositionen beräknade utgifterna för räntor på statsskulden m. m. på 39 400 000 000 kr. för budgetåret 1982/83 föreslås sålunda minskade med 600 milj. kr. Skillnaden beror, uppger fullmäktige, huvudsakligen på en lägre räntenivå för upplåningen inom landet under budgetåret 1981/82 och 1982/83 än vad som antogs i november 1981. En höjning har å andra sidan skett av upplåningskostnaderna för lån utom landet vartill kommer att valutakurserna har höjts för flera av för utlandsupplåningen relevanta valutor.

Utskottet vill något beröra hur utgifterna för räntor på statsskulden m. m. för budgetåret 1982/83 påverkas av att särskilda obligationsfonder föreslås inrättade för att underlätta upplåningen från allmänheten. Avsikten är att under 1982 via obligationsfonderna låna upp 5–7 miljarder kronor. För att upplåning via obligationsfonder skall bli framgångsrik måste räntan överstiga avkastningen på alternativa riskfria placeringar.

I riksgäldskontorets beräkning av utgifter för statsskuldräntor har hänsyn inte kunnat tas till att viss upplåning avses ske via obligationsfonderna. Det är i nuvarande läge svårt att beräkna dessa räntor. Storleken på dessa

är i huvudsak beroende av följande faktorer: omfattningen av obligationsfonderna, räntenivån samt utformningen av skuldebrev.

En avgörande fråga är hur införandet av obligationsfonder påverkar övriga upplåningsformer. Om skuldebrev i fonderna får formen av diskonteringspapper – där i princip räntan betalas vid försäljningen och därvid begränsar omfattningen av de räntelöpande obligationslånen där räntan betalas årsvis i efterskott – kan utgifterna för statsskuldräntor komma att öka med en summa i storleksordningen 1 miljard kronor vid den i den reviderade finansplanen kalkylerade omfattningen. Det är här en fråga om förskjutning mellan budgetåren. Begränsas i stället volymen skattkammarväxlar ökar statens räntekostnader endast med vad som motsvarar skillnaden mellan diskontot och räntekostnaden för upplåning genom obligationsfonder.

Utskottet har med det anförda velat peka på den vid detta beräkningstillfälle särskilt stora osäkerhet som vidlåder beräkningen av utgifterna för räntor på statsskulden. Utskottet har inte underlag för någon annan beräkning än den av riksgäldskontoret redovisade.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner bilagda förslag till beräkning av utgifter för räntor på statsskulden, m. m., för budgetåret 1982/83 (*bilaga*),
2. att riksdagen till *Räntor på statsskulden, m. m.*, för budgetåret 1982/83 anvisar ett förslagsanslag av 38 800 000 000 kr.

Stockholm den 1 juni 1982

På finansutskottets vägnar

ERIC ENLUND

Närvarande: Eric Enlund (fp), Lars Tobisson (m), Rolf Rämgård (c), Paul Jansson (s), Arne Gadd (s), Bo Siegbahn (m), Per-Axel Nilsson (s), Karl-Anders Petersson (c), Roland Sundgren (s), Christer Nilsson (s), Mona S:t Cyr (m), Torsten Karlsson (s), Karin Flodström (s), Tore Fritzson (c) och Åke Persson (fp).

Bilaga

Förslag till beräkning av utgifter för räntor på statsskulden, m. m.,
för budgetåret 1982/83

Utgifter

A Räntor på statsskulden			
<i>a. Räntor på upplåning inom landet</i>			
1. Ränta på räntelöpande obligationslån, förslagsvis	17 650 000 000		
2. Vinsters på premieobligationslån, förslagsvis	1 590 000 000		
3. Ränta på statsskuldförbindelser, förslagsvis	113 000 000		
4. Ränta på sparobligationer, förslagsvis	2 150 000 000		
5. Ränta på av staten övertagna lån, förslagsvis	100 000		
6. Ränta på lån hos statsinstitutioner och fonder m.m., förslagsvis	400 000 000		
7. Årlig ränta till Hans Maj:t Konungen (den s. k. Guadelouperäntan)	300 000		
8. Ränta på köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kv. Lejonet i Stockholm	90 000		
9. Ränta på Konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7 500		
10. Ränta på kortfristig upplåning hos banker m. fl., förslagsvis	150 000 000		
11. Ränta på skattkammarväxlar, förslagsvis	3 500 000 000	25 553 497 500	
<i>b. Räntor på upplåning i utlandet</i>			
1. Ränta på upplåning i utlandet för statens vattenfallsverk, förslagsvis	17 070 000 ¹		
2. Ränta på krediter hos internationella banker, förslagsvis	3 043 400 000 ²		
3. Ränta på lån på den internationella kapitalmarknaden, förslagsvis	4 724 700 000 ³	7 785 170 000	
<i>c. Ränta på beräknad ny upplåning inom och utom landet, förslagsvis</i>			
		5 473 335 500	
		38 812 003 000	
B Kapitalrabatter, kursförluster m.m.			
1. Kapitalrabatter, förslagsvis	1 000		
2. Kursförluster, förslagsvis	1 000		
3. Valutaförluster, förslagsvis	300 000 000	300 002 000	
C Diverse utgifter			
1. Försäljningsprovisioner m.m., förslagsvis	250 000 000		
2. Inlösningsprovisioner m.m., förslagsvis	80 000 000		
3. Kostnad för börsnotering av obligationslån, förslagsvis	3 000 000		
4. Övriga diverse utgifter, förslagsvis	100 000	333 100 000	
Summa kr.		39 445 105 000	

Anm. Valutaomvandling har skett till kurser 1982-03-29

¹ Motsvarar USD 1,5 milj. och BEC 62,5 milj.² Motsvarar USD 415,7 milj., DEM 29,3 milj., CHF 6,1 milj., SDR 71,9 milj.³ Motsvarar USD 541,7 milj., DEM 281,9 milj., CHF 92,4 milj., NLG 64,7 milj., JPY 9751,0 milj., FRF 87,8 milj., GDP 6,8 milj.

Inkomster

A Räkter

1. Ränta på uppköpta obligationer	20 000 000	
2. Ränta på rörliga krediter	510 000 000	
3. Ränta på kortfristig utlåning till banker m. fl.	1 000	
4. Ränta på övriga utlånade medel	17 000 000	547 001 000

B Uppgäld, kursvinster m. m.

1. Uppgäld	1 000	
2. Kursvinster	1 000	
3. Valutavinst	1 000	3 000

C Diverse inkomster

1. Preskriberade obligationer och kuponger m m	20 000 000	
2. Dragningslistor på premielånen	1 000	
3. Avgift för fartygskreditgaranti m. m.	78 000 000	
4. Övriga diverse inkomster	100 000	98 101 000

645 105 000

Underskott att föras av på statsbudgeten

Summa kr. **38 800 000 000**

39 445 105 000